

TELEGRAFUL ROMAN.

N° 89.

ANUL X.

Sibiș. 8. Noembrie. 1862.

Телеграфъ есе де доз опі не центръ: Жоіа ші Дзмінека. — Пренсменска себъво дн Сібііа да еседітсра оіек не асаръ ла ч. р. поше, къ лані сата, прін екрісорі франкате, адресате кѣтре еседітсра. Предіа пренсменскаі петрс Сібііа есе не іп 7. е. л. в. а. еар не о жмет те де ап 3. е. л. 50. кр. Петръ еделате прірі але Трансіланіеі ші петрс проііи-

тїеле дін Мопахіа не ші ап 8. е. л. еар не о жмет те де ап 4. е. л. в. а. Петрс прінч. ші прі срїне не ап 12. е. л. 1/2 ап 6. е. л. в. а. Інсерате се прїтескї петрс антїка брѣ къ 7. кр. шїрїа къ літєрє шїчі, петрс а доза брѣ къ 5 1/2 кр. ші петрс а трїа пенсїре къ 3 1/2 кр. в. а.

Sibiș 6 Noem. In numerulu trecut alu jurnalului nostru citramu Préinalt'a resolutiune, ce sa datu din partea Maiestatei Sale a Préinduratului nostru Imperatu, prin Presiedintii natiunei romane catra acést'a.

In aceast'a resolutiune recunósce Maiestatea Sa loialitatea, credint'a si alipirea natiunei romane catra casa domitoare si catra legile fundamentale de statu sanctionate de Maiestate Sa. Mai de parte se comite cancelariei aulice transilvane, cá ea la asternerea propositiunelor despre compunerea si conchiemarea d'etei transilvane, se supuna unei precumpaniri noue propunerile si cererile romanilor, ce le-au desvoltatu in priviint'a acést'a si dupa ascultarea regescului gubernu transilvanu se le astérna Maiestatei Sale cu opiniunea sa. Cá cetitorii nostri se întielega, ce propuneri au facutu romanii si ce cereri a asternatu ei in petitiunele lor din 7 Noem. si 10 Decem. 1860 apoi la adunarea natiunala din 1—4 Ian. 1861 ii indreptamu se ia a mana Brosiurica „Протоколъа медингелорѣ Конферингеі націінеі ромънеі, типрїтѣ дн Брашовѣ ла ан. 1861“ si se citésca cu toata luarca aminte: „Petitiunea deputatiunei romane“ pag. 32—40 apoi pag. 66—67. — si mai cu séma „Medinga II.“ pag. 13—21 aceste propuneri si cereri au se se ieie la o noua cumpanire si in catu se voru aflá corespondietorie interesului nostru si alu intregului slatu imperialu, se voru luá in drépt'a consideratiune.

Precumu la diet'a, ce era se se tiena inca in anulu trecut, a fostu propositiunea regeasca cea din taiu pentru regularea referintieloru de statu iuridice ale natiunei romane, asia si in mai susu laudat'a resolutiune sa induratu Maiestatea Sa a pronunciá, ca atatu regularea legale a referintieloru acestoru, catu si a confesiunelor natiunei romane are se formedié un'a dintre cele din taiu probleme acelei mai aproape diete transilvane. Adeca natiunea romana va avea cá atare a fi recunoscuta si relgiunea ei a fi primita si dupa forme.

In fine se dice in Préinalt'a resolutiune, ca parerile si dorintiele natiunei romane in priviint'a intrebuintierii oficiósce a diferiteloru limbi ale tierii, suntu luate in consideratiune prin mesurile aduse de catra Cancelari'a aulico-transilvana la executarea autografului imperatescu din 21 Decembre 1860 prelanga care are deocamdata a remané pana la definitiv'a decisiune pe calea legislatiunei.

In priviint'a aceasta éta cumu se tanguescé „S. B.“ caruia avem si noi cauza de ai secundá: Nu fara durere pronunciem si noi aceea, ca unulu din cele mai desusu principia alu noiei constitutiuni imperiali, care este impinsu inainte dela insasi corón'a de repetite ori, nu a pasitu in viat'a pana in or'a aceast'a, adeca egal'a indreptatire a nationalitatiloru ardelené in limb-le lor. La oficiolatele sasesci si la representatiunele lor scrie inaltulu guvernú necontentu in cele mai multe casuri nu in limb'a administrativ'a. Se pare, cá candu cunoscuta indreptare a Préinaltului autografu din 21 Decem. 1861 aicea nu saru pr'cepe, si insusi decretulu aulicu celu mai de deunadé, din Maiu 1862 Nr. 1634, cá regesculu Gubernu se recunósca de strins'a sa datoria oficiós'a intrebuintiare a celoru trei limbi usitate in tíra atatu in priviint'a dării de resolutiuni catra singuraticele persoane, catu si cu ocasiunea corespondentie oru sale cu oficiolatele si corporatiunele morali si se se tiena de dispositiunele acelu autografu, se pare ca aru fi fostu reu întielesu.

— In priviint'a acést'a „Bote“ invinué mai cu séma iurisdictionele sasesci, care pentru fia care neaplicare a prescrieriloru mai inalte ar fi trebuitu si aru trebui se faca aratare la locurile mai inalte, ba dice mai departe o astfelu de neindreptatire

se se aduca si inaintea tronului si se se céra medel'a cuviinciosa, caci asecurendu Maiestatea Sa universitatea natiunala sasésca de gratia si indurare, acést'a nu sa facutu, cá se nu se observese imperatescile prescise asupra intrebuintierii oficiósce a limbelor in tíra, ori cá se taca déca altii nu le observese. Inchee apoi cu cuvintele: De aru fi catu curendu altfelu! Indestulirea tuturu semintieloru de popóre, ce locuescu in tíra, nu se poate altu felu cugetá.

Aceste drepte cuvinte pronunciate din partea sasiloru se potu aplicá in toata estinderea lor si la noi romanii, caci limb'a noastra este si mai putinu respectata. Déca suntemu inse bine informati, dela locuri e competinte sau facutu cele necesaria in priviint'a acést'a si aseptamu cu nerebdare resultatu u.

Din circulariulu Eselentiei Sale P. Episcopu A. Bar. de Siagun'avedemu, ca dorint'a Présfintetului nostru Archiereu este a tiena unu congressu natiunala, in care se se publice intrunu modu selemnelu Préinalt'a resolutiune imperatésca, si cu acést'a cugetamu, cá sa esprimatu dorint'a intregéi natiuni. Audimu ca in directi'a aceast'a sa si faculu pasl de buna întielegere cu Eselenti'a Sa P. Mitropolitu A. St. Siulütü, si ca astfelu ambii nostri Presiedinti voru face in scurtu tempu si ceialalti pasi necesarii si curendu vomu avea norocire a ne vedea earasi adunati.

Sibiș 5 Noembre. Maiestatea Sa c. r. apostolica sa induratu prégratosu cu decisiunea din 9 Octombre 1862 a concede repunerea Doctorului Pavelu Vasiciu in postulu de consiliariu de scoale pentru institutele de instructiune greco-resaritene din Transilvani'a pe temeulu emisului ministerialu din 28 Aug. 1854 (F. Im. Nr. 221) si in întielesulu instructiunei din 24 Iuniu 1855 si elu este dela Inaltulu Gubernu regescu alu Tierii cu Decretulu din 28 Octom. 1862 Nr. 25753 conformu Rescriptului Inaltei Cancelarii aulice transilvane din 16 Octom. a. c. Nr. aulicu 4021 avisatu a continuá activitatea sa cá Consiliariu de scoale într'unu modu consunetoriu cu functiunea sa de mai nainte.

In urm'a acestoru Préinalte si Inalte decisiuni mai suslaudatulu Domnu Consiliariu de scoale a intratu in functi'a sa, si fiindu ca esperiint'a la invetiatu, ca cea mai fructifera activitate a lui se cuprinde in necurmat'a cercetare a scoaleloru in fati'a locului, in conversarea si consfatuirea cu D. D. Inspectori districtuali, directori locali, Profesori si invatiatori si in întielegerea buna cu D.D. ampoiati politici, nu ne indoimu, cá D. Consiliariu Dr. Vasiciu nu vá incepe activitatea sa cu întreprinderea unei calatorii oficiósce intracolo, unde se vá vedea necesitatea cea mai mare.

Cu aceast'a ocasiune nu putemu se ne contienemu a nu aminti, ca dupa ce dela inaltele locuri ni s'a restituitu organulu, care are se ingrijasca din toate puterile sale pentru prosperarea scoaleloru, dupa ce instructiunea publica populare este un'a din cele mai imbulsetoaria problema a redicá poporulu nostru pe o trépta unde se póta tiena concurentia cu inteligint'a celoralalte popoare ale Transilvaniei, va fi numai si numai singura vin'a noastra, décanu vomu aduce starea scololoru noastre la aceea prosperitate, care o cere dela noi spiritulu véculu si mandatulu tempului presentu.

Noi nutrimu dara cea mai via sperantia, ca dupa ce in toate partile Patriei noastre se afla ampoiati romani, carii sciú judecá ce e scol'a, ei si voru dá tot'a silint'a cá se capacitése pe poporu, se nu mai privésca in scola o sarcina apasatoria pentru elu, ci o naie, care selu tréca in pamentulu fagaduintii si in priviint'a acést'a amu observatu cu bucuria misi-carea lor si rivn'a, de care suntu insufletiti, apoi din alt'a par-

— Din lumea diplomatikă face un zgomot mare, că tot mai kundă ministrul afacerilor străine din Franța, spăsc italianilor verde din ochi, că ei nu au de a face spera căm că Franța va scoate ochii sale din Roma, ca a chestia să știe că de capitală, antrenându-l Prințul Napoleon apărarea dreptății Italianilor din Roma, într-o voință, care dăcă dăpăinte de a ești, deștepți dăgrăjirea pețimăli francezesc.

— Se scrie la „D. A. Zeit.“ din Târnă, că din cântămintă trecută la Kosenca din Calabria ar fi venit din o ospățrie doi francezcani, că nu de decăni marți, și că ar fi dăchepți a trei vine. Un Karasiner, cărbia vâta la ochi pârtaea francezcanilor se apronie de ei, și dăntingând mla cătră decăni scoasă din ei o mlațime de prokietamăni vârbonice nu tré edifikătoare. Dăbea pătă karasinerul a reținea poporăli dela izstăfăcare a chestor călăgrăi, cării mârțărică, că cântă trimiși din porțnă dăneralăli Pe, ministralăli la Franța II. și a kardinalăli Merode, ca se dăpârțească a chestre prokietănișni dă toate căsele.

— „Discusione“ scrie din Târnă din 14/2 Noem. Garibaldi se fie emic din Pisa o prokietamăne, dă căre el cere dămiterea ministralăli de akimă, dăpârțirea unei dăktătre absolute rețelăli peste totă imperiăli italiană; gravălika dăpârtaea a tătroră četădănilor, și gătirea loră a pătăa pătă de dok la dăntă porțnă la Minchio.

— Dăpă „Ung. Nachr.“ ar fi slozotă ministrală de finanță dă konțelepore că Karșelariăli vârbrescă cătră dărektă finanțariș din Ștăria porțnă, ca dărea dăpătă pe ană 1862 și 1863 să se adăne pe baza mesărei konțrețănișnei din ană 1861 și 1862. Vreșni impocită mai tărtăli nu ar fi de temă și dăcă Senatăli imperial ar vota dă cecănea de akimă rădikărea dării. Impocitele pentră fondă dă dării cântă mesărate că 4 1/2 x. cără pentră decănapare că 52 x. per florină.

List'a

statu a membrilor noi intrati dinpreună cu tapsele lor, catu si a altoru binefacatori, care au contribuitu pentru fondulu Asociatiunei.

Prin D-lu Colectoru Petru Brănu dela Satmare s'a tramesu la fundulu Asociatiunei 10 f. v. a. si anume:

Dela Dlu Moise Sor'a Noacu parochu in V. Bozint'a că tacs'a de membru ord. 5 f. Dela D. Demetriu Laurianu parochu in Petre tacs'a de membru ord. 5 f.

Dela Ilustritatea Sa Dlu Vice-presedinte gubern. Basiliu Popu pretiulu rescumpararei unui covoru celu tramese la espositiunea din Brasiovu in suma de 20 f. Dela H. Sa D. Con iliaru gubern. Iacobu Bolog'a tacs'a de membru ord. pre an. 1863 5 f. Georgie Ioanette tacs'a pentru o diploma 1 f. Prin Dlu Advocatu Ioanu Gozmanu din Oradea mare s'a culesu sum'a de 150 f. v. a. si anume dela urmatorii contribuitori si benefacatori: Iosifu Papp Szilagy de Nyéfalva Canonicu romanu in Oradea mare 5 f. Ioann Vancia Canonicu gr. cath. romanu in Oradea mare 20 f. si pe totu anulu mai nainte 5 f. Petru Erdely Oradea mare 10 f. Poynár Sándoru Oradea mare 2 f. Nicolau Borbola Oradea mare 5 f.

Georgiu Horvatu 2 f. Constantinu Boitiu 2 f. Georgiu Pop'a 1 f. Antoniu Venter 4 f. Ambrosiu Cretiu 2 f. Ioann Topanu 3 f. Alesandru Ferentiu 1 f. toti iuristi din Oradea mare. Dionisiu Pap 1 f. Simeonu Bulcu 1 f. Sandru Bocontebu 1 f. Ignatiu Veghseo 1 f. Anton Sabinu 1 f. Nicolau Marcusiu 2 f. Ioan Geran 1 f. Sigimun Catoca 50 x. Georgiu Iov 1 f. Anton Heppa 50 x. Iosif Erdelyi 50 x. Stefane Abrudanu 1 f. Simeonu Rusu 40 x. Todoru Bordasiu 1 f. toti studinti din Oradea mare. Sum'a 27 f. 90 x.

D. Petru Pop Dályai Parochu gr. cath. 1 f. Simeon Pop Dályai 30 x. Michail Fogarasi invatiet. 1 f. Michail Csios 20 x. Vid. Iacobu Floriană 1 f. Szakalos Ioan 50 x. Tine. Ioan Csios 20 x. Ved. Csosz Maria 10 x. Sztana Ioan 10 x. Kurtu Todor 10 x. Nádro Mihail 10 x. Gáal Gavriil 1 f. Todor Popp 50 x. Stană Georgiu 1 f. Georgiu Kús 50 x. Ioan Perzse 50 x. Vid. Nagy Todoreana 20 x. Vid. Iacob Anna 20 x. Kardos Miculae 12 x. Prodan Ioan 2 f. Fehete Vasiliu 30 x. T. Ioan Csosz 20 x. Ten. Magyar Ioan 25 x. Sen. Magyar Ioan 25 x. Sen. Gál Florian 1 f. Curta Gabriil 50 x. Tin. Curta Gabriil 10 x. Barna Michailu 20 x. Deak Iosif 12 x. Sajtos Michailu 10 x. Barna Ioan 40 x. Brad Petru 10 x. Vastag Gavril 10 x. Popp Todor 10 x. Orosz Petru 10 x. Keskes Gavril 10 x. Szeles Gavriil 10 x. Micula Georgiu 10 x. Vasvári Dimitrie 40 x. Curta Ioan 10 x. Micula Georgiu 10 x. Szacal Georgiu 10 x.

Balas Gavril 10 x. Popp Gavril 10 x. Nagy Ioan 10 x. Armás Iosif 10 x. Vasvari Ioan 10 x. Medre Ioan 10 x. Iacob Ioan 10 x. Marincás Georgiu 20 x. Bondor Ioan 10 x. Gál Mihail 10 x. Szilagy Ioan 10 x. Balas Flore 10 x. Cozma Ioan 30 x. Kineses Gavriil 10 x. Racz Barbura 20 x. Chis Michailu 10 x. Vid. Curta Anna 10 x. Ionas Ioan 10 x. Ionas Iosif 10 x. Ionas Michailu 10 x. Vastag Ioan 50 x. Armas Ioan 10 x. Racz Georgiu 10 x. Magyar Gabriil 50 x. Gál Petru 10 x. Micula Gabriil 10 x. Balas Ioan 20 x. Davida Iosif 10 x. György Gavriil 10 x. Balas Gavriil 20 x. Opre Vasiliu 10 x. Cozma Georgiu 30 x. Vid. Cozma Floare 10 x. Balas Ioan 10 x. Csosz Ioan 10 x. Vid. Bodasca Flore 10 x. Vastag Ioan 10 x. Hidegicuti Ioan 10 x. Cirila Ioan 10 x. Deac Ioan 10 x. Micula Ioan 20 x. Clinese Flore 15 x. Szilagy Michail 10 x. Réz Mihail 10 x. Magyar Gavril 10 x. Gabucz Todor 40 x. Lucacs Gavriil 10 x. B. Nagy Craciunu 10 x. Szacal Mihail 10 x. Curta Iulian 10 x. Szacal Ioan 20 x. B. Nagy Mariea 10 x. Tin. Gal Flore 20 x. Nagy Mihail 10 x. Ola Demetrie 10 x. Szacal Ioan 10 x. K. Szacal Gabriil 10 x. Major Gavril 10 x. Szana Petru 10 x. Balas Gavriil 10 x. Borá Georgiu 10 x. Gavlucz Gavriil 40 x. Iacob Petru 30 x. Gál Michail 20 x. T. Iacob Ioan curat. 40 x. Gál Ioan 20 x. Szacal Ioan 20 x. Aron Iosif 14 x. T. Gál Ioan 20 x. T. Szeles Ioan 10 x. Vid. Crisán Floare 20 x. Szana Gabriil 20 x. Bitye Iosif 20 x. Buzas Mihail 10 x. Nagy Petru 10 x. Szacal Gabriil 50 x. Racz Petru 10 x. Gavlucz Craciun 10 x. Csosz Iuliana 20 x. Szacal Petru 20 x. dela mai multi 4 f. 50 x. toti din Poceiu. Summa 32 f. 34 x.

Nicolau Vulcanu 5 f. 40 x. Morosán Ioan 1 f. Mihuc Mihaly 50 x. Nyica Andreiu 50 x. Molnár L. Ioan 40 x. Sandra Florian 20 x. Nyica Gavriil 20 x. Sima Stefan 20 x. Balc Tóder 20 x. Mihuti Petru 20 x. Balas Petru 20 x. Cosztin Gabriel 20 x. Ianca Georg 20 x. toti din Nagy Let'a Comunitatea romana din Nagy Let'a 5 f. 60 x. Sum'a 15 f.

(Va urmá)

57—3 Publicatiune de Concursu

Pe patru Stipendia de 315 fl. pe doue de 84 fl. si pe patru de 63 fl. totu in valuta austriaca, si tóte dein Fundatiunea Romontiana, iara pe 1 de 52 fl. 50 xr. v. a. dein Fundatiunea Babiana. —

Recurentu la acestea Stipendia, voru avea pana in 1-a Decembre a. c. dupa Calendariulu nou, a produce inaintea ordinariatulu Metropolitanu Greco-Catholicu alu Albei Iuliei dein Blasiu: —

- Carte de Botedi, si de impunsu de Versatu. —
- Testimoniu dela Medicu, despre starea Sanitatei. —
- Adeverintia desp e Saracia, si: —
- Testimoniu despre progresulu facutu in studia, si despre moralitate. —

Datu Blasiu 1-a Novembre 1862.

Dela Ordinariatulu Metropolitanu Greco-Catholicu. —

59—3

Concursu.

Pentru ocuparea posturilor de Invatatori in Statiunile vacante la scóele populare, romane ortodoxe res. in Tractulu Iiei, se deschide Concursu, pana in 14 Noemvrie a. c. pentru urmatoarele statii:

1 Csertejulu de josu cu salariu anualu de 100 fl. v. a. 85 ferdele de bucate, lemne, si cuartiru.

2 Zaam cu salariu de 130 f. v. a. 80 ferdele bucate, lemne, si cuartiru.

3 Gurasad'a cu 120 f. v. a. bucate 80 ferdele, lemne si cuartiru.

4 Oppidu Ii'a cu salariu anualu de 168 f. v. a. lemne si cuartiru. Doritorii de a ocupá vreunulu dintru aceste posturi, au a se adresá la subscrisulu pana la terminulu prefiptu, cu documente:

- Ca suntu Romani de religi'a ortodoxa resaritiană.
- Cu At'state ca au absolvatu celu putinu 4 clase normale, si cursulu Pedagogicu in Institutulu Diecesanu.
- Adeverintie despre purtarea morala. Si aceste pana la prefiptulu terminu. spre a se potea trimite Esellentiei Sale Prea sfintitulu Episcopu alu Bisericeii ortodoxe, pentru parintiasea intarire. Ili'a 22 Octomvrie 1862.

Inspectorulu Schóleloru Districtuale in Tract. gr. res. alu Iiei. Ioan ne Orbónasiu Protopopu.